

Víte, kde býval Plincnerák?

29.05.2025

Nejslavnější žižkovské prvorepublikové hřiště stávalo v místě dnešního stadionu Viktorky. Jeho jméno připomínalo místního obuvníka a velkého milovníka fotbalu.

„Dneska hrajeme na Plincneráku.“ Tahle věta je už téměř zapomenutá, přitom před téměř sto lety ji vykřikovaly stovky, možná tisíce místních kluků. Znamenala jediné — jít si zakopat nebo jen pokukovat po starších hráčích na hřišti v místě dnešního stadionu v Seifertově ulici. Hřiště je možná příliš vznešené slovo, z počátku to byl spíš plácek, který zůstal po zbourané plynárně. Přesto se stal jedním z nejdůležitějších míst fotbalových bitev na prvorepublikovém Žižkově.

Když plynárna roku 1867 zahájila provoz, byla první obecní nejen v Praze, ale i v českých zemích. Vyráběla plyn pro osvětlení ulic, veřejných budov i domácností a celý areál se rozkládal od dnešní Krásovy ulice až za dům Radost. Průmyslová stavba přinesla pokrok, kterému muselo ustoupit všechno staré, například usedlosti Boudačka a Dirixka. Provoz plynárny skončil roku 1926. Dalších sedm let se bouralo, až se zrodil onen plácek, kterému se postupně začalo říkat Plincnerák.

Proč zrovna tak? Kvůli jistému Františku Plincnerovi. To jméno dnes už skoro nikdo nezná. Snad i proto, že Plincnerů žijí v Česku jen tři desítky. Jméno pochází z německého Blunzen, tedy vepřový měchýř, a původně označovalo řezníka, který vyráběl jelítka. Žižkovský Plincner byl ale obuvník. Obchod ozdobený sloganem Otec, matka, syn i dcera nosí obuv od Plincnera měl kousek od křižovatky U Bulhara. Plincnerovi se kvůli jeho živnosti přezdívalo žižkovský nebo pražský Baťa a právě s Baťou na Žižkově taky soupeřil — slavný obuvník ze Zlína tu totiž míval tři prodejny. Obchody se ale Plincnerovi dařily, a tak se rozhodl, že tu vybuduje hřiště.

A nezůstalo jen u toho. Plincner coby milovník fotbalu měl i vlastní tým SS Plincner. Byl to takzvaný firemní klub — právě takové vznikaly za války díky záštitě protektorátních odborů a reprezentovaly různé podniky a fabriky. Nacisté fotbal zpočátku hodně podporovali v rámci určité depolitizace, která zahrnovala i kulturu nebo film. Důkazem jsou třeba některé filmy s Vlastou Burianem. Ve fotbale tak vznikla firemní mužstva jako SK Rolný Prostějov, SK Baťa Zlín nebo právě Sportovní sdružení Plincner. To se původně jmenovalo SS Chmel podle známého pražského uzenáře a hrálo nejnižší třídu. Plincner jedenáctku získal v roce 1939, trénoval ji i financoval, až se probojovala do vyšší soutěže. V roce 1941 vyřadila v semifinále poháru středočeské župy dokonce Spartu. Ta měla proti Plincnerovi stokrát větší rozpočet, i proto nesla prohru opravdu těžce. Plincnerův tým pak nastoupil proti Slavii, ta ho ale rozstřílela 13:2.

Ve stejné sezóně se utkal taky s Baťou. Obě „ševcovská“ mužstva se střetla na Dennerově stadionu ve Vršovicích, dnešním Ďolíčku Bohemians Praha. V Českém rozhlase se dokonce zachoval záznam utkání,

kde komentátor říká: „Blíží se pomalu ke konci přátelské utkání dvou ševcovských jedenáctek. Nejlepší moravská Baťa Zlín proti nejlepší české SS Plincner... Píšťala právě ukončila utkání. Jak Plincner, tak Baťa ukázali, že dovedou nejen dělat dobré boty, ale také hrát dobrou kopanou.“ Baťovský klub tehdy vyhrál 6:3.